

LUBUSKI WOJEWÓDZKI KONSERWATOR ZABYTEKÓW Gorzów Wlkp. ... 03.06.2019

Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków

w Zielonej Górze

Delegatura w Gorzowie Wielkopolskim

ul. Kosynierów Gdyńskich 75

66-400 Gorzów Wielkopolski

tel. [95] 7200 521, fax [95] 7200 346

www.lwkz.pl; delegatura.gorzow@lwkz.pl

ZN-G.5142.4.2019 [Bog]

Diecezja Zielonogórsko-Gorzowska

ul. Powstańców Wielkopolskich 1

65-075 Zielona Góra

DECYZJA

Na podstawie art. 92 ust. 6, art. 36 ust. 1 p. 1, art. 7 p.1 i art. 6 ust. 1 p. 1 lit. c) ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2067 ze zm.), w związku z § 12 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (Dz. U. z 2018 r., poz. 1609) i art. 104 ustawy z dnia 14.06.1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 ze zm.), po rozpatrzeniu wniosku Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej z siedzibą w Zielonej Górze, reprezentowanej przez ks. Wojciecha Jurka, Dyrektora Wydziału Ekonomicznego z dnia 21.05.2019 r. (wpłynęło w dniu 22.05.2019 r.)

Lubuski Wojewódzki Konserwator Zabytków

udziela pozwolenia

na prowadzenie badań i prac konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków jakim jest kościół parafialny pw. św. Michała Archanioła w Jeninie, zlokalizowany na dz. ewid. 391 obręb Jenin, gmina Bogdaniec, wpisany do rejestru zabytków pod numerem 649 decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 18.12.1963 roku i pod numerem KOK-I-87/76 decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 05.11.1976 roku, zgodnie z programem prac konserwatorskich sporządzonym przez mgr Piotra Maćko w następującym zakresie:

I. Badania konserwatorskie:

1. po ustawieniu rusztowań przy elewacjach i w trakcie skuwania wtórnego tynku, przeprowadzenie badań stratygraficznych na obecność historycznych wypraw tynkarskich w celu ustalenia pierwotnej frakcji tynku i kolorystyki świątyni;

uwaga: frakcja kruszywa i kolorystyka elewacji zostanie ustalona na podstawie badań stratygraficznych i uzgodniona w formie decyzji przez organ ochrony zabytków.

II. Prace konserwatorskie:

Prace przy fundamentach:

1. odsłonięcie odcinkami fundamentów;
2. wykucie zaprawy w spoinach, które uległy dezintegracji lub rozszczelnieniu;
3. oczyszczenie kamiennych fundamentów przy użyciu pary wodnej lub wody pod ciśnieniem;
4. uzupełnienie ubytków zaprawy w spoinach zaprawą o spoiwie wapienno-trasowym bądź wapienno-cementowym (cement biały marki 52,5) oraz kruszywem kwarcowym o frakcji do 4mm;
5. wykonanie izolacji pionowej muru w postaci warstwy gliny o grubości ok. 40 cm ze spadkiem

na zewnątrz obiektu;

6. niwelacja terenu poprzez przykrycie warstwą ziemi z niwelacją gruntu przylegającego do obiektu na zewnątrz.

Elewacje obiektu:

1. usunięcie wtórnych warstw tynków o spoiwie cementowym;
2. dezynfekcja – pokrycie miejsc skażenia struktury muru roztworem preparatu Biotin R, bądź Prewentol 80 R;
3. usunięcie wtórnych okładzin schodów wejściowych (płytki ceramiczne) wraz z warstwami tynków cementowych;
4. przemurowanie zniszczonych partii ceglanych konstrukcji elewacji z użyciem zaprawy o spoiwie wapienno-trasowym bądź wapienno-cementowym (cement biały marki 52,5) i kruszywie kwarcowym o frakcji do 2mm;
5. pokrycie schodów płytami granitowymi – granit płomieniowany;
6. rekonstrukcja warstwy tynku zaprawą na bazie spoiwa wapienno-trasowego, bądź wapienno-cementowego (cement biały marki 52,5) i kruszywie kwarcowym; uwaga: frakcję kruszywa dostosować do frakcji kruszywa materiału pierwotnego;
7. odtworzenie dekoracji malarskiej elewacji przy użyciu farb o spoiwie krzemianowym lub wapiennym; uwaga: kolorystyka elewacji zostanie ustalona w oparciu o przeprowadzone badania konserwatorskie.

Stolarka drzwiowa:

1. usunięcie wtórnych powłok malarskich metodą chemiczną przy użyciu preparatów do zdejmowania warstw malarskich np. preparatu Scansol;
  2. oczyszczenie metalowych elementów okuć metodą strumieniowo-ścierną przy użyciu mikropiaskarki; uwaga: przed przystąpieniem do prac należy dobrać odpowiednie ścierniwo oraz siłę jego aplikacji;
  3. dezynfekcja wraz z dezynsekcją przy użyciu preparatu Anti-Insekt, bądź preparatu Per-Xil;
  4. wzmocnienie osłabionych partii drewna przy użyciu roztworu żywicy termoplastycznej Paraloid B 72, bądź żywicy epoksydowej do wzmacniania elementów drewnianych; uwaga: preparat należy nanosić metodą pędzlowania aż do przesylenia struktury drewna;
  5. uzupełnienie ubytków powierzchniowych: większych metodą flekowania i mniejszych: kitami na bazie spoiwa akrylowego, bądź kitów na bazie żywicy epoksydowej Epidian 5 utwardzanej PAC-em z wypełniaczem w postaci pyłu trocinowego;
  6. rekonstrukcja skrzydeł drzwi wejściowych w oparciu o zachowane płyciny nadświetla oraz wymiana klamek na metalowe, stylistycznie dostosowane do obiektu;
  7. rekonstrukcja pierwotnej dekoracji malarskiej przez zastosowanie barwnych lakierów o spoiwie akrylowym w wersji matowej firmy DuPont;
  8. zabezpieczenie metalowych okuć farbą do zabezpieczania powierzchni metalowych o spoiwie alkilowym, bądź przy zastosowaniu barwnych alkieów o spoiwie akrylowym firmy DuPont.
- Termin ważności pozwolenia: 31.12.2023 r.

Warunkami ważności decyzji jest spełnienie obowiązków polegających na:

- zgodnie z § 12 ust. 1 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (Dz. U. z 2018 r., poz. 1609) wprowadza się obowiązek kierowania prac i badań przez osobę spełniającą wymagania określone w art. 37a ust. 1, 2 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami art. 37 d, ust. 1 pkt 1-2;
- zgodnie z § 12 ust. 1 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań

archeologicznych i poszukiwań zabytków (Dz. U. z 2018 r., poz. 1609) wprowadza się obowiązek polegający na przekazaniu wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków nie później niż w terminie 14 dni przed dniem rozpoczęcia prac, a w toku prac na 14 dni przed dokonaniem zmiany osoby, o której mowa w pkt 3 a) imienia, nazwiska i adresu osoby; b) dokumentów potwierdzających posiadanie przez tę osobę wymagań określonych w art. 37 a ust. 1 pkt 1-2; art. 37 d, ust. 1 pkt 1-2;

- zgodnie z § 12 ust. 2 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (Dz. U. z 2018 r., poz. 1609) wprowadza się obowiązek zawiadomienia wojewódzkiego konserwatora zabytków o terminie rozpoczęcia i zakończenia wskazanych pozwoleniu prac i badań;
- zgodnie z § 12 ust. 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (Dz. U. z 2018 r., poz. 1609) wprowadza się obowiązek niezwłocznego zawiadomienia wojewódzkiego konserwatora zabytków o o zagrożeniach lub nowych okolicznościach ujawnionych w trakcie prowadzenia wskazanych w pozwoleniu prac;
- zgodnie z § 12 ust. 2 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (Dz. U. z 2018 r., poz. 1609) wprowadza się obowiązek dokonania odbioru końcowego przez wojewódzkiego konserwatora zabytków.

Uzasadnienie

Planowana inwestycja dotyczy kościoła parafialnego pw. św. Michała Archaniola w Jeninie, gmina Bogdaniec, wpisanego do rejestru zabytków pod numerem 649 decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 18.12.1963 roku i pod numerem KOK-I-87/76 decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 05.11.1976 roku. Wpisany do rejestru zabytek chroniony jest na podstawie art. 7 pkt 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j.: Dz. U. z 2018 r., poz. 2067 ze zm.). Zgodnie z treścią art. 36 ust. 1 pkt 1, 3 cytowanej ustawy prace konserwatorskie oraz badania konserwatorskie przy zabytku wpisanym do rejestru wymagają pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków.

Pismem z dnia 21.05.2019 r. (data wpływu 22.05.2019 r.), Diecezja Zielonogórsko-Gorzowska z siedzibą w Zielonej Górze, reprezentowana przez ks. Wojciecha Jurka, Dyrektora Wydziału Ekonomicznego, występująca na podstawie umowy użyczenia nieruchomości z dnia 22.02.2019 r. zawartej pomiędzy Parafią Rzymskokatolicką pw. św. Michała Archaniola w Jeninie a Diecezją Zielonogórsko-Gorzowską, wniosła do Lubuskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o udzielenie pozwolenia na prowadzenie prac konserwatorskich i restauratorskich przy kościele parafialnym pw. św. Michała Archaniola w Jeninie. Jak wynika z akt sprawy wnioskodawca dysponuje obiektem zabytkowym i jest umocowany do występowania w sprawie przed organem administracji publicznej.

Kościół parafialny pw. św. Michała Archaniola w Jeninie został wybudowany w 1811 roku jako świątynia protestancka. W sensie stylistycznym jest to budowla klasycystyczna z elementami neoromańskimi. Budowla założona jest na planie prostokątnym z trójbocznym prezbiterium po stronie wschodniej i czworoboczną wieżą po stronie przeciwnej. Obiekt jest murowany z kamienia oraz cegły i tynkowany. Korpus świątyni nakryty został dachem dwuspadowym o konstrukcji wieszarowej ze stolicami kozłowymi. Apsyda nakryta została dachem o trzech połaciach, wieża posiada spiczasty hełm. W 2016 roku wykonany został remont dachu.

Planowana inwestycja dotyczy wymiany wtórnych tynków w elewacjach oraz rekonstrukcji historycznej kolorystyki, wymiany okładziny schodów i konserwacji stolarki drzwiowej zewnętrznej. Po przeprowadzeniu niezbędnej analizy wniosku i programu prac konserwatorskich, należy stwierdzić, że przedsięwzięcie przyczyni się do odtworzenia

pierwotnych wartości artystycznych oraz architektonicznych. W związku z powyższym należy uznać, że ze stanowiska konserwatorskiego nie ma przeciwwskazań na przeprowadzenie przedmiotowych prac.

Wobec powyższego na podstawie art. 92 ust. 6, art. 6 ust. 1 pkt 1 lit. c, art. 7 pkt 1, art. 36 ust 1 pkt 1, 3 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz art. 104 Kodeksu postępowania administracyjnego, orzeczono jak w sentencji.

Jednocześnie informuję, że:

- Zgodnie z art. 36 ust. 8 ustawy z dn. 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2067 ze zm.) uzyskanie pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków na podjęcie robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków nie zwalnia z obowiązku uzyskania pozwolenia na budowę albo zgłoszenia, w przypadkach określonych przepisami Prawa budowlanego.
- Stosownie do art. 47 ustawy z dn. 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2067 ze zm.) wojewódzki konserwator zabytków może wznowić postępowanie w sprawie wydanego pozwolenia, a następnie zmienić je lub cofnąć, w drodze decyzji, jeżeli w trakcie wykonywania działań określonych w niniejszym pozwoleniu wystąpiły nowe fakty i okoliczności, mogące doprowadzić do uszkodzenia lub zniszczenia zabytku;

Pouczenie

Od niniejszej decyzji służy stronom odwołanie do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego za pośrednictwem Lubuskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia. W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję. Decyzja staje się ostateczna i prawomocna z dniem doręczenia przez ostatnią ze stron postępowania. Decyzja podlega wykonaniu przed upływem terminu do wniesienia odwołania, jeżeli jest zgodna z żądaniem wszystkich stron lub jeżeli wszystkie strony zrzekły się prawa do wniesienia odwołania (art.127a §1, art.130 § 4 Kpa).

Do wiadomości:

aa. (1467) D – 36.1.1+

Oprac. mgr Błażej Skaziński

z up. Lubuskiego Wojewódzkiego
Konserwatora Zabytków

mgr Błażej Skaziński
Kierownik Delegatury

**STWIERDZAM
PRAWOMOCNOŚĆ DECYZJI**

z up. Lubuskiego Wojewódzkiego
Konserwatora Zabytków

mgr Błażej Skaziński
Kierownik Delegatury

DOKONANO ZAPŁATY SKARBOWEJ
1) w wysokości 1300 w dniu 20.07
NA RACH. BANK. UM W ZIELONEJ GÓRZE
NR 8310205402000000202485258
2) w wysokości _____ w dniu _____
NA RACH. BANK. UM W GORZOWIE WLKP.
NR 44102054020000030203256575